

20. MAMI

Tereza Sobotková

1

Velmi těsný pokoj, vrstvy koberce, vitríny plné suvenýrů a starého porcelánu, žádné fotky, hodně nábytku na tak malý prostor, na gauči a křeslech tlusté přehozy. Prostor je nevětraný, zatuchlý. Na stole je zapálená velmi výrazně a nepřírozně vonící vonná svíčka. Postavy sedí nepřírozně vedle sebe.

Babička: A sousedi zezdola se teď stěhují. Stěhují se i sousedi zeshora. Všichni jako by se někam stěhovali. Všude, kam přijdu, každý odchází. Teď už i tady. Na místě, kde žiju posledních třicet let. I odsud se teď začali stěhovat. Zvýšili nám nájem. To určitě proto, aby se ode mě všichni odstěhovali. Všichni chtějí pryč.

Matka: To není pravda, mami.

Babička: Já bych si taky ráda myslela, že to není pravda, ale celý život mi to dokazuje. Tvůj otec odešel. Stačilo, aby se kolem něj ona párkrát protočila a – byl pryč. Tebe nechal samotnou. Mě nechal samotnou. Opustil. Sliby jsou navždy, sliby se neporušují. Ale on odešel. A ty jsi z něj měla strach. I z ní jsi měla strach. Ještě pořád mu přece nemůžeš ani zavolat, když jsou ve společné místnosti. Zbaběle odchází volat se svojí dcerou do kumbálu. No není to pravda? Neříkám snad pravdu?

Matka: Říkáš mami.. ale o to přece nejde. Nemám udělat kafe?

Babička: I otec tvýho bratra odešel. Lítal za každou sukni a myslel si, že se to nikdy nedozvím. Já mu dala komfort, vařila jsem mu, prala, starala se o něj. Mohl si dodělat vysokou školu. O vás jsem se starala. Ale on odešel. Opustil. Opustil vás oba, i když jsi ho měla tak ráda. Já to moc dobře viděla, jak si pořád něco štěbetáte. Svěřovala ses mu, zatím co mně jsi neřekla nic. Nic. Jen jsi odcházela za ním. Nechal nás bez peněz. Ale já si poradila. I po těch několika dopisech o výživných a upozorněních, co jsem psala k němu do práce, aby si tam nenechávali takovýho zrádce. Ale já to všechno vydržela. Protože vás mám ráda.

Ticho

Matka: Já bych si vážně dala kafe. Udělám ti taky.

Delší chvíle, kdy je slyšet postupně se vařící vodu v konvici. Voda vře, pára se valí z konvice ven.

Babička: Nakonec jsi odešla i ty. Pomáhala jsem ti s malou. Až do té doby, než přestala být malá. A i teď bych se pro vás rozdala. Ale zrovna když budu mít brzo osmdesát, se odstěhuješ dvě hodiny odsud. Necháš mě tu. Samotnou. Co kdyby se mi něco stalo. Zakopnu. A nikdo mi nepomůže.

Ticho hutnější

Matka: Vždyť tu zůstal bratr. Nejsi přece sama. Jezdím za tebou.

Cinkání lžiček o porcelán

Matka vstává, uchopí okenní kliku, ale po chvíli ji stáhne zpět

Babička vytahuje brýle a kontroluje papír se seznamem

Babička: Ukaž. Já si to zkontroluju, abych ti něco nezapomněla. Abych ti něco nezapomněla zabalit s sebou.

2

Rozlehlý obývací s vysokým stropem, nejspíš v rodinném domě, chladné barvy, žádný koberec, nábytek skoro žádný, gauč a křesla z koženého materiálu, vše zaneseno tlustou vrstvou prachu. Velká, dlouho neumytá okna.

Dcera: Sedím.

Sedím tu před tebou.

A dívám se na tebe.

Na tvůj nos. Nozdry vytvářející jediný nepatrný pohyb ve tvé celkové statickosti.

Ticho

Matka: Kolik je hodin?

Ticho

Dcera: Chvilí po skončení rána

Ráno jsem si vylámala zuby

Na tvrdém chlebu

Zůstal v papírovém sáčku Několik dní

Nikdo jej neobalil igelitem

Zůstal v papírovém sáčku několik dní a teď je tvrdý nedá se jíst

A já jsem si na něm vylámala všechny zuby

Nezůstal ani jeden

Nemám žádný zub už nikdy se nezakousnu

Nezkousnu –

Můj úsměv černá díra cenící prázdno na všechny kolemjdoucí

Zvedne se a přisává rty k zaprášeným povrchům (tato akce někde kolem následující repliky)

Slova Slova

A prach utkvívá na našich ramenou

Jsme od něj už tak bílý, že nejde rozeznat – barva našeho oblečení

Položí se na záda do tlusté vrstvy prachu, která se rozvíří celým pokojem

Slova Slova Jedno za druhým

Pauza

Zbytek vět ti zavěším nahoru o strop

Mezi nás

Sem tam do nich strčím

Rozhoupu je

Aby upoutala tvoji pozornost

Ticho

Matka: Říkala jsi něco?

Dcera: *Ticho* Že půjdu koupit chleba.

3

Vnější prostor s trávou a nebem nahoře, může to být park, zahrada, louka nebo si můžete představit cokoli jiného. Odněkud se může ozývat zpěv ptáků, šustění listů stromů ve větvích. A nebo taky nemusí. Co se zde ale určitě nachází, je odkvetlá pampeliška, které vítr odfukuje bílé chmíří.

Babička: Nebyla ani záminka, abych – abys –

Dcera: – abychom my

Babička: Pořád hledám slova –

Dcera: – nějaká slova k vyslovení

Babička: Nemůžeme tu přece tak stát a mlčet. To se nesluší.

Dcera: Někdy prostě už není, co říct.

Delší ticho

Babička: Jíš vůbec něco?

Dcera: Tak akorát.

Ticho, možná do něj sem tam zafouká vítr, možná se ani jemu v tento moment nechce

Babička: Jak může – tak mladému člověku. Vždyť byla ještě – když se to stalo mé sestře, teprve v deseti letech, tehdy ještě nebylo zdravotnictví na takové úrovni. To doktor to zavinil. Ale po kom jsme měli co vymáhat. Za komunistů jsme nesměli nikoho žalovat. - Teď už mají přece všichni moderní vybavení.

Dcera: Tak tehdy to byl přece močový měchýř. Tyhle věci se prostě nedají –

Babička: Nedají se snášet.

Ticho

Dcera: A ty něco jíš?

Ticho

Babička: Co bych nejedla. Jím. Ale musím se hlídat – abych nepřibrala.

Ticho

Ticho

Babička: Na co myslíš?

Dcera: Na to, že jsem zase malá.

Ticho

Dcera: Promiň, už budu muset jít.

Babička: Tak brzy.

Ticho